

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

Acta oeconomica et informatica 2
Nitra, Slovaca Universitas Agriculturae Nitriae, 2003, s. 52–55

VPLYV HARMONIZÁCIE NEPRIAMÝCH DANÍ NA ČINNOSŤ POĽNOHOSPODÁRSKYCH SUBJEKTOV IMPACT OF HARMONISATION OF INDIRECT TAXES ON THE ACTIVITIES OF AGRICULTURAL COMPANIES

Jozef BOJŇANSKÝ

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

The work analyses the current status of harmonization of valued added tax (VAT) and excise tax on mineral oils and wine in Slovakia. In particular, attention is paid to an impact of legislation changes to these taxes on agricultural companies. Generally, it can be concluded that the harmonization process concerning the above taxes has been finished, and the remaining problematic questions, which are mainly associated with a change in the existing tax regimes, can only be harmonized after the accession of Slovakia to the European Union.

Key words: harmonization, indirect taxes, value added tax, tax on wine, tax on mineral oils

Harmonizácia daňových systémov krajín Európskej únie je zameraná najmä na oblasť nepriamych daní, čo je dané požiadavkou zabezpečenia voľného pohybu tovarov a služieb na jej celom území. Hlavné princípy aplikácie nepriamych daní v krajinách Európskej únie sú upravené na úrovni komunitárneho práva najmä Šiestou smernicou Rady Európskych spoločenstiev č. 77/388/EEC o harmonizácii zákonov členských štátov vzťahujúcich sa na obrátové dane - Spoločný systém dane z pridanej hodnoty a Smernicou č. 92/12/EEC o všeobecnom systéme, držbe, preprave a kontrole tovarov podliehajúcich spotrebným daniam.

Materiál a metódy

Obsahom príspevku je posúdenie súčasného stavu procesu harmonizácie nepriamych daní a to najmä z pohľadu ich vplyvu na činnosť subjektov poľnohospodárskej prvovýroby. Pozornosť je zameraná na rozhodujúce nepriame dane z pohľadu poľnohospodárskych subjektov a to daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň z vína a spotrebná daň z minerálnych olejov. Základnými východiskovými zdrojmi informácií boli vyššie uvedené smernice Európskej únie a legislatívne zmeny v predmetných daňových zákonoch platných na území Slovenskej republiky.

Výsledky a diskusia

Aj keď daň z pridanej hodnoty a spotrebné dane z vína a minerálnych olejov patria do skupiny nepriamych daní existujú medzi nimi principiálne rozdiely týkajúce sa ich fungovania. Tieto rozdiely majú za následok aj rôzny dopad týchto daní na podnikateľské subjekty.

Daň z pridanej hodnoty okrem toho, že zvyšuje predajnú cenu, má predovšetkým vplyv na finančné toky, najmä na ich zadržiavanie a tým aj znižovanie likvidity podnikateľských subjektov. Vplyv spotrebnej dane z vína je obdobný, keďže zvyšuje predajnú cenu predmetných tovarov podliehajúcich

tejto dani, navyiac sa stáva súčasťou základu dane pre výpočet dane z pridanej hodnoty. Spotrebná daň z minerálnych olejov má naopak z pohľadu poľnohospodárskych subjektov predovšetkým nákladový charakter, aj keď principiálne patrí medzi nepriame dane.

Oblasť dane z pridanej hodnoty

Daň z pridanej hodnoty na rozdiel od ostatných nepriamych daní bola v priebehu svojej existencie mnohonásobne novelizovaná, pričom sa obsahovo viac menej vzdalovala od požadovaných kritérií fungovania tejto dane v zmysle uvedenej Šiestej smernice č. 77/388/EEC. Tento vývoj bol dôsledkom prijímania takých zmien predmetného zákona, ktorými sa mnohokrát reagovalo len na momentálnu fiškálnu situáciu verejných rozpočtov bez ohľadu na potrebu harmonizácie tejto dane s právnou úpravou v krajinách Európskej únie. Prehľad týchto zmien s analýzou ich dopadu na poľnohospodárske subjekty od roku 1993 je podrobne spracovaný vo vedeckej monografii uvedenej v zozname literatúry. Preto sa ďalej venuje pozornosť len posledným legislatívnym úpravám tejto dane.

Zásadná zmena do systému fungovania dane z pridanej hodnoty bola vnesená zákonom č. 511/2002 Z. z. platným od 1. januára 2003. Zmeny sa týkajú okrem precizovania pojmovného aparátu, najmä oblasti sadzieb dane, odpočítania dane na vstupe a uplatňovania nadmerného odpočtu.

V prípade sadzieb dane došlo k vzájomnému priblíženiu základnej a zníženej sadzby dane (20% a 14%) a k menším presunom tovarov a služieb medzi týmito sadzbami. V ďalšom procese harmonizácie tejto dane bude potrebné pristúpiť k ďalšiemu zosúladovaniu okruhu tovarov a služieb v rámci základnej a zníženej sadzby dane a to v súlade s prílohou H Šiestej smernice. Z porovnania zoznamu tovarov a služieb uvedených v prílohe H, pri ktorých sa môže uplatňovať znížená sadzba dane s aplikáciou zníženej sadzby dane v Slovenskej republike, vyplýva ešte určitý okruh tovarov a služieb, ktoré bude nutné preradiť zo zníženej sadzby dane 14% do základnej sadzby dane 20%. Ide najmä o:

- stavby a stavebné práce s výnimkou dodávky, obnovy a rekonštrukcie bytov,

- reštauračné stravovanie,
- právne služby pre subjekty, ktoré nie sú podnikateľmi,
- architektonické a inžinierske služby.

Iným riešením problému zosúladienia rozsahu tovarov a služieb podliehajúcich zníženej sadzbe dane môže byť jej úplné zrušenie, t.j. zjednotenie existujúcej základnej a zníženej sadzby dane, ktoré môže byť aktuálne už od roku 2004.

V prípade odpočítania dane na vstupe došlo po takmer ôsmich rokoch platnosti k zrušeniu podmienky zaplataenia dane na vstupe. Existencia uvedenej podmienky bola v priamom rozpore s ustanoveniami obsiahnutými v č. 17 a čl. 18 Šiestej smernice, ktoré ustanovujú zásadu, že právo odpočítania dane vzniká v čase, keď vzniká povinnosť daň odviest, pričom ako podmienka uplatnenia si nároku na odpočítanie dane na vstupe sa požaduje najmä príslušný daňový doklad. Rovnako podmienka zaplataenia bola v rozpore s teoretickými východiskami fungovania dane z pridanej hodnoty, keďže úlohou tejto dane je zdaňovať novovytvorenú t.j. pridanú hodnotu, ktorá sa určuje ako rozdiel sumy výstupov a vstupov za príslušné časové obdobie. V súvislosti s tým je potrebné zdôrazniť, že uvedená podmienka zaplataenia zostala v platnosti v prípade dovozu tovarov, čo však vzhľadom na existujúce colné predpisy nevzáša do fungovania tejto dane výraznú disproporciu.

Rovnako v prípade odpočítania dane došlo k výrazným zmenám, ktoré sa týkajú možnosti odpočítavania jednotlivých prijatých zdaniteľných plnení podľa toho či súvisia, alebo nesúvisia s uskutočňovaním zdaniteľných plnení podliehajúcich dani z pridanej hodnoty. Podstatou je to, že každé prijaté zdaniteľné plnenie je potrebné vo väzbe na vyššie uvedené zaradiť z hľadiska možnosti jeho odpočítania dane na vstupe do jednej z troch skupín tak, ako to vyplýva z tabuľky 1.

Uplatňovanie takéhoto systému odpočítania dane na vstupe pri prijatých zdaniteľných plneniach predstavuje podstatný rozdiel oproti doterajšiemu stavu. Od účtovnej jednotky si vyžaduje podstatne precíznejšiu identifikáciu jednotlivých prijatých zdaniteľných plnení a to vo väzbe na to, na aké uskutočnené zdaniteľné plnenia budú použité. V prípade výpočtu pomerného nároku na odpočítanie dane došlo k menšej zmene v spôsobe výpočtu koeficientu, ktorý sa už bude počítať tzv. kumulovaným spôsobom, pričom v priebehu roka bude možné alternatívne použiť aj koeficient z minulého roka.

V oblasti uplatňovania nadmerného odpočtu došlo k výraznej zmene v prípade jeho finančného vyrovnania zo strany správcu dane. V zásade sa nadmerný odpočet nevracia, ale odpočítava od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach a to až do lehoty piatich rokov. Vrátenie nadmerného odpočtu pripadá do úvahy len v nasledujúcich prípadoch:

- ak platiteľ v príslušnom zdaňovacom období uskutočnil vývoz tovarov, služieb resp. medzinárodnú prepravu, ktoré predstavujú najmenej 30% zo všetkých uskutočnených zdaniteľných plnení v cenách bez dane, alebo
- ak u platiteľa v príslušnom zdaňovacom období súčet súm dane na výstupe za zdaniteľné plnenia so sadzbou dane 14% presiahne 50% celkového súčtu súm dane na výstupe a súčasne je táto podmienka splnená aj za predchádzajúcich 5 zdaňovacích období,
- ak platiteľ v príslušnom zdaňovacom období odpočítava daň na vstupe, ktorá je súčasťou kúpnej ceny hmotného investičného majetku, pričom je vyššia ako 100.000 Sk a súčasne táto daň predstavuje viac ako 50% celkovej dane na výstupe za toto zdaňovacie obdobie.

Polnohospodárskych subjektov sa bude týkať najmä druhý prípad v poradí, keďže z dôvodov uplatňovania základnej sadzby dane na vstupoch a zníženej sadzby dane na výstupoch vo väčšine prípadov sa dostávajú objektívne do nadmerného odpočtu. Problém však môže robiť splnenie druhej časti podmienky týkajúcej sa piatich zdaňovacích období.

Celkovo však možno konštatovať, že po prijatých legislatívnych úpravách daň z pridanej hodnoty je takmer plne harmonizovaná s predmetnou úpravou v zmysle Šiestej smernice č. 77/388/EEC.

Oblasť spotrebnej dane z vína

Za celé obdobie fungovania spotrebnej dane z vína došlo k jej zásadným zmenám až v priebehu roku 2001, pričom jednoznačne išlo o zmeny s cieľom legislatívneho zosúladienia tejto dane s predmetnými predpismi platnými v krajinách Európskej únie, najmä smernice č. 92/83/EEC k harmonizácii štruktúry spotrebných daní na alkohol a alkoholické nápoje.

Zásadné zmeny sa dotkli oblasti predmetu dane, keď pre konštrukciu definície predmetu dane nie je rozhodujúca surovina t.j. vinič hroznorodý, ale predovšetkým spôsob a technológia

Tabuľka 1 Závislosť nároku na odpočítanie dane na vstupe

Spôsoby použitia prijatého zdaniteľného plnenia /ZP/ podľa § 20 (1)	Nárok na odpočítanie dane na vstupe (2)
1. skupina: (3) - na ZP podliehajúce dani na výstupe /§14/ (4) - na ZP určené na vývoz /§37-§39/ (5) - na ZP vo forme reklamných a propagačných predmetov /§14 ods.2 pís.a/ (6)	plný nárok (12)
2. skupina: (7) - na ZP oslobodené od DPH v tuzemsku /§26/ (8) - na činnosti, ktoré nie sú ZP (9)	nulový nárok (13)
3. skupina: (10) - súčasne na ZP, ktoré podliehajú dani /§14, §37-§39/ a súčasne na ZP oslobodené od DPH v tuzemsku /§26/ (11)	pomerný nárok podľa § 21(14)

Zdroj: Zákon č. 511/2002

Table 1 Claim dependence of tax deduction on input

(1) ways of use of approved taxable transaction (TT), (2) claim of tax deduction on input (3) group 1, (4) for TT liable to tax on output, (5) for TT intended for export, (6) for TT in the form of advertising and promotion goods, (7) group 2, (8) for TT exempt from VAT in Slovakia, (9) for no TT activities, (10) group 3, (11) simultaneously for TT liable to tax on output and TT exempt from VAT in Slovakia, (12) full claim, (13) zero claim, (14) proportional claim according to

Source: Act 511/2002

Tabuľka 2 Sadzby spotrebnej dane z vína v Slovenskej republike a v Európskej únii v Sk/hl

Názov tovaru (1)	Tiché víno (2)	Šumivé víno(3)	Medziprodukty (4)
Sadzba			
Minimálna sadzba dane v EÚ (5)	0	0	1 800
Sadzba dane v SR (6)	0	2 400 (1 700)	1 700

Zdroj: Zákon č. 430/2001 Z. z. a smernica č. 92/84/EEC

Poznámka: Prepočet kurzom 40,00 SK/EUR

Table 2 Rate of excise tax on wine in Slovakia and the European Union (in SKK/hl)

(1) name of goods, (2) wine, (3) sparkling wine, (4) intermediate product, (5) minimum tax rate in EU (6) tax rate in Slovakia

Source: Act 430/2001 and Directive 77/388/EEC

Note: conversion rate = 40 SKK/EUR

jeho výroby, ako aj celkový objem alkoholu obsiahnutý v posudzovanom výrobku. Oproti dovtedajšiemu právnomu stavu sa predmet dane navyše rozširuje o kvasené nápoje vyrobené z iných surovín ako z hrozna a medziprodukty. K výraznej zmene došlo aj v oblasti definície šumivého vína, ktorá uvažuje alternatívne s dvomi kritériami, pričom splnenie ktoréhokoľvek znamená zaradenie daného výrobku do kategórie šumivých vín.

Druhou oblasťou v rámci ktorej došlo k zásadným zmenám je oblasť sadzieb dane. Výraznú zmenu zaznamenala najmä sadzba dane tichého vína, ktorá sa znížila z pôvodnej úrovne 500 Sk/hl na minimálnu úroveň platnú v EÚ, t.j. 0 Sk/hl. V prípade šumivého vína k zásadnej zmene vo výške sadzby nedošlo. Čo sa týka sadzby dane pri medziproduktoch táto sa bude musieť mierne zvýšiť tak, aby sa dosiahla stanovená minimálna hranica vo výške 45 EUR/hl tak, ako to vyplýva z tabuľky 2.

Vo všeobecnosti, v prípade tejto dane, možno konštatovať, že je plne harmonizovaná s predmetnými právnymi predpismi platnými v krajinách EÚ. Otvoreným problémom ešte zostáva vypracovanie všeobecného systému, držby, prepravy a kontroly vína. Ťažiskovou otázkou bude najmä zavádzanie autorizovaných daňových skladov, ktorých existencia súvisí s nutnosťou presunu vzniku daňovej povinnosti zo súčasného dňa vyskladnenia resp. dovozu na deň uvoľnenia predmetného tovaru z týchto daňových skladov. To si vyžiada zavedenie nového daňového režimu tzv. pozastavenie dane, pod ktorým sa rozumie časové odloženie resp. posunutie vzniku daňovej povinnosti. Súvisí to s aplikáciou princípu krajiny určenia z hľadiska zdanenia predmetných tovarov, keďže územie všetkých členských krajín až na niektoré výnimky sa považuje za jednotné colné územie, na ktorom platí princíp voľného pohybu tovarov.

Oblasť spotrebnej dane z minerálnych olejov

Predmetná spotrebná daň prešla od svojho zavedenia v roku 1993 ešte pod názvom spotrebná daň z uhľovodíkových palív

a mazív celým radom legislatívnych zmien. Avšak k zásadnej reforme v oblasti tejto dane vo väzbe na harmonizáciu daňovej sústavy došlo až v roku 2001 prijatím zák. č. 239/2001 Z. z. o spotrebnej dani z minerálnych olejov. Podstatné zmeny sa dotkli najmä pojmotvornej oblasti, oblasti predmetu dane v zmysle smernice č. 92/81/EEC k harmonizácii štruktúry spotrebných daní z minerálnych olejov a oblasti nakladania s minerálnymi olejmi u jednotlivých subjektov tejto dane.

Spotrebná daň z minerálnych olejov aj keď principiálne patrí medzi nepriame dane, má v prípade poľnohospodárskych subjektov predovšetkým nákladový charakter, keďže sa vyberá na začiatku obchodno-predajného reťazca a následne sa už stáva súčasťou ceny predmetných minerálnych olejov. Pri ich spotrebovaní sa takto aj spotrebná daň stáva externých nákladom. Do konca roku 2001 sa nákladový dopad tejto dane pri poľnohospodárskych subjektoch eliminoval prostredníctvom vracania časti vybranej spotrebnej dane zo štátneho rozpočtu. V svojej podstate išlo o účelovú dotáciu štátu. Podrobná analýza uplatňovania tohto dotačného systému je spracovaná vo vedeckej monografii uvedenej v zozname literatúry.

Počnúc rokom 2002 sa predmetný dotačný systém zmenil tým spôsobom, že poľnohospodárske subjekty majú možnosť na zákonom vymedzené účely odoberať daňovo zvýhodnený minerálny olej. Konkrétne ide o motorovú naftu do ktorej sa prímiešava farbivo a indikačná látka. Daňové zvýhodnenie sa realizuje uplatňovaním zníženej sadzby dane na úrovni 3,50 Sk/l oproti základnej sadzbe 11,20 Sk/l, resp. 11,80 Sk/l. Z hľadiska objemu finančných prostriedkov uvedené daňové zvýhodnenie uplatňované v roku 2002 znamená v svojej podstate viac ako 30% nárast konečnej ceny motorovej nafty pre poľnohospodárske subjekty oproti predošlému dotačnému spôsobu tak, ako to vyplýva z tabuľky 3.

Problémovým miestom predmetného zákona o spotrebnej dani z minerálnych olejov z pohľadu poľnohospodárskych subjektov sú najmä:

Tabuľka 3 Prehľad vývoja cien motorovej nafty a výšky dotácie Sk/l

Rok (1)	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Položka (2)							
Cena nafty bez DPH (3)	15,0	16,8	17,5	20,6	26,2	25,2	24,4
Výška dotácie k cene (4)	6,0	9,0	9,0	10,2	12,5	12,5	7,7
Konečná cena nafty (5)	9,0	7,8	8,5	10,4	13,7	12,7	16,7

Zdroj: Vlastné prepočty

Table 3 Survey of price development of diesel oil and subsidy amount

(1) year, (2) item, (3) diesel oil price net of VAT, (4) price subsidy, (5) total price of diesel oil

Source: Own calculations

- potreba jednorázových investičných nákladov spojených z nutnosťou zabezpečiť oddelené skladovanie daňovo zvýhodnenej motorovej nafty od ostatnej,
- obmedzený okruh dodávateľov daňovo zvýhodnenej motorovej nafty, čo v mnohých poľnohospodárskych subjektoch zvyšuje náklady na jej dopravu,
- obmedzenie okruhu dopravných prostriedkov a strojov, ktoré môžu používať daňovo zvýhodnú motorovú naftu len na číselný kód klasifikácie produkcie 29.3 - Stroje pre poľnohospodárstvo a lesníctvo, t.j. traktory a ostatné stroje, čo v konečnom dôsledku znamená vylúčenie nákladnej automobilovej dopravy z tohto režimu aj keď bude použitá za tým istým účelom ako traktory a ostatné stroje.

Z hľadiska stupňa harmonizácie spotrebnej dane z minerálnych olejov možno konštatovať, že po prijatých legislatívnych úpravách je táto daň takmer plne harmonizovaná s príslušnými smernicami Európskej únie upravujúcimi túto oblasť.

Záver

Celkovo možno konštatovať, že proces harmonizácie nepriamych daní, najmä dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní z minerálnych olejov a z vína je takmer zavŕšený. Zostávajúce problémové miesta súvisiace najmä so zmenou existujúceho daňového režimu bude možné harmonizovať až momentom vstupu Slovenska do Európskej únie. Z pohľadu poľnohospodárskych subjektov priniesol proces harmonizácie nepriamych daní problémy najmä v oblasti uplatňovania nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty a v oblasti úplného vylúčenia nákladnej automobilovej dopravy v prípade čerpania daňovo zvýhodnenej motorovej nafty. Na druhej strane jednoznačným pozitívom je zavedenie nulovej sadzby dane z vína pri tzv. tichých vínach.

Súhrn

Príspevok je zameraný na posúdenie súčasného stavu harmonizácie dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní z minerálnych olejov a vína. Pozornosť je venovaná najmä vplyvu jednotlivých legislatívnych zmien v rámci týchto daní na činnosť poľnohospodárskych subjektov. Celkovo je možné konštatovať, že proces harmonizácie pri týchto daniach je zavŕšený a zostávajúce problémové miesta súvisiace najmä so zmenou existujúceho daňového režimu bude možné harmonizovať až momentom vstupu Slovenska do Európskej únie.

Kľúčové slová: harmonizácia, nepriame dane, daň z pridanej hodnoty, daň z vína, daň z minerálnych olejov

Literatúra

- BOJŇANSKÝ, J. 2001. Dopad daňovej sústavy na vývoj poľnohospodárstva v horizonte rokov 1993-2001. Nitra : SPU, 2001, 82 s. ISBN 80-7137-926-3.
- CHRASTINOVÁ Z. 1999. Analýza vplyvu daňovej sústavy na hospodárenie v poľnohospodárstve. Bratislava : VÚEPP, 1999, 34 s. ISBN 80-8058-142-8.
- HULÍK, R. - PRIBILOVIČOVÁ, I. 2002. The evaluation of an economic and financial efficiency in the agricultural subjects . In: Zborník vedeckých prác z Medzinárodných vedeckých dní „2002“, Nitra : SPU, s.1012-1015. ISBN 80-8069-031-6

Kontaktná adresa:
doc. Ing. Jozef Bojňanský, PhD., Katedra informačných systémov a financií, SPU Nitra, tel.: 037/65 08 199, e-mail: Jozef.Boj-nansky@uniag.sk

OBSAH

Dušan ŠIMO Produkcia obilnín Slovenskej republiky v spoločnej organizácii trhu	29
Jozef HUDÁK, Patrik ROVNÝ Štruktúra a smerovanie fariem rastlinnej výroby v členských štátoch Európskej únie	32
Michael ROST, Anna ČERMÁKOVÁ Možnosti některých kvantitativních metod při hledání tržních struktur	37
Iveta UBREŽIOVÁ, Elena HORSKÁ Postavenie produktov vybraných slovenských mliekarní v konkurenčnom prostredí.	41
Milan KUČERA Analýza ekonomického prínosu a finančných nákladov informačných systémov podnikateľských subjektov	46
Alojz PODOLÁK, Roman SERENČEŠ Vplyv rozšírenia EÚ na štrukturalizáciu agro-potravinárskych dovozov krajín V4	49
Jozef BOJŇANSKÝ Vplyv harmonizácie nepriamych daní na činnosť poľnohospodárskych subjektov	52

CONTENT

Dušan ŠIMO Cereal Production in the Slovak Republic with Regard to the EU'S Common Organization of Market	29
Jozef HUDÁK, Patrik ROVNÝ Farm Structure and a Route of Crop Production in Member Countries of the European Union	32
Michael ROST, Anna ČERMÁKOVÁ Possibilities of Some Quantitative Analyses in Exploring the Market Structures	37
Iveta UBREŽIOVÁ, Elena HORSKÁ The Competitive Environment Status of the Products from Selected Milk Processing Entities in.	41
Milan KUČERA Economic Gain and Financial Cost Analysis of Information Systems of Companies	46
Alojz PODOLÁK, Roman SERENČEŠ Impact of the EU'S Enlargement of the Agri-food Import Structure of Visegrad countries group	49
Jozef BOJŇANSKÝ Impact of Harmonisation of Indirect Taxes on the Activities of Agricultural Companies	52